PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 110 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 15 maja 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 9.V w depeszy z Warszawy (Bratina) oświadczają, iż dymisja gen. Minkiewicza wywołała olbrzymią sensację w kołach politycznych. Korespondent streszcza list marsz. Piłsudskiego do premjera Świtalskiego oraz donosi, że ogłoszenie tego listu spowodowało rozmaite komentarze.

Izwiestja 8.V w depeszy z Warszawy (Bratina) donoszą o demonstracji bezrobotnych w Łodzi, oświadczając, iż w starciu z policją dwuch demonstrantów raniono i kilku pobito.

Izwiestja 8.V w depeszy z Warszawy (Bratina) oceniają ostatni raport p. Dewey jako pośrednie potępienie polityki rządu polskiego w stosunku do Sejmu, podkreślając, iż równa się to wskazaniu na konieczność zwołania nadzwyczajnej sesji Sejmu dla omówienia kwestji gospodarczych.

Siegodnia 13.V podaje, że pobyt greckiego biskupa Aleksandra w Warszawie spowodował ukazanie się licznych pogłosek w kołach prawosławnych. Między innemi ukazały się pogłoski o dymisji metropolity Dyonizego i o zastąpieniu go przez greckiego biskupa. Prawdopodobnie pogłoski te związane są z zaostrzeniem stosunków między metropolitą Dyonizym a „ukraińskimi separatystami cerkiewnymi" na Woniu. Zwolennicy ukrainizacji, którzy stanowią na Woniu nieznaczne ugrupowanie, odmówili posłuszeństwa metropolicie Dyonizemu i zadeklarowali swe przyłączenie do patrjarchatu ekumenicznego lub do cerkwi Lipkowskiego w USRR. W ten sposób rozłam między zwolennikami i przeciwnikami słowiańskiego języka liturgicznego w cerkwi polskiej stał się faktem dokonanym, co może mieć dla cerkwi prawosławnej w Polsce bardzo poważne następstwa.

Golos 12.V donosi o pobycie biskupa Aleksandra w Polsce w depeszy bułgarskiej ajencji telegraficznej p. t. „Kampanja przeciwko metropolicie Dyonizemu".

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 9.V, omawiając stosunek prasy polskiej do wydarzeń w Berlinie, oświadczają, iż większość polskich pism mówi o „krwawej ręce Moskwy". Na tle tym korzystny wyjątek stanowi głos berlińskiego korespondenta „Ilustrowanego Kurjera Codziennego", który stwierdził w swej korespondencji, iż komunizm w Niemczech posiada oparcie w masach robotniczych.

Krasnyj Czernomorec 5.V donosi, iż 1.V w Warszawie odbyła się demonstracja „pijanych studentów białogwardyjskich" przed gmachem poselstwa ZSRR. Studenci ci śpiewali „Boże caria chrani" i zostali usunięci przez polską policję.

NIEMCY A ZSRR.

Izwiestja 9.V streszczają wiadomość berlińskiego pisma „Tempo" o pieniężnym kontakcie między Orłowem a niemieckiem ministerstwem spraw wewnętrznych oraz donoszą, iż w sprawie Orłowa pociągnięto również do odpowiedzialności Rosjanina Rosmana.

Izwiestja 9.V donoszą z Berlina, iż w całych Niemczech „wzmaga się fala protestu przeciwko berlińskim rozstrzeliwaniom".

Izwiestja 8.V w art. wst. p. n. „Czyja ręka" oświadczają, iż Niemcy znajdują się przed olbrzymiemi trudnościami zarówno w zakresie polityki wewnętrznej jak i w dziedzinie polityki zagranicznej. Traktat wersalski krępuje rozwój kapitalizmu niemieckiego. Burżuazyjne Niemcy uzależnione są całkowicie od kapitału zagranicznego. Niepowodzenie konferencji reparacyjnej wywołało zachwianie kursu waluty niemieckiej i dowiodło niemożliwości rozstrzygnięcia problematu reparacyjnego w istniejących warunkach. Wszystkie nadzieje na porozumienie między Niemcami a zwycięzcami w wojnie imperjalistycznej prysły. Polityka lokareńska nie przyniosła Niemcom żadnych korzyści. Niepowodzenie rokowań paryskich poprzedzone było przez niepowodzenie niemieckich roszczeń w sprawie mniejszości narodowych, zaś po niepowodzeniu rokowań w Paryżu genewska komisja rozbojeniowa zadała nowy cios lokarneńskiej polityce Niemiec. Zarówno w Genewie jak i w Paryżu stanęły Niemcy przed zwartym frontem państw, które dążą do nowego podziału świata po nowej wojnie bez udziału Niemiec. Bankructwo polityki lokarneńskiej nie może ulegać wątpliwości. Burżuazyjna racjonalizacja w przemyśle niemieckim nie uratowała sytuacji, lecz powiększyła liczbę bezrobotnych w Niem-

czech o nowe kilka miljonów. Robotnicy niemieccy odpowiedzieli przez strajki i Niemcy znalazły się ponownie w impasie politycznym i gospodarczym. Socjaldemokracja niemiecka, która w roku 1918 „uratowała państwo", ponownie wyszła na widownię, prowokując czynne wystąpienie proletarjatu niemieckiego. Przelew krwi w stolicy Niemiec miał udowodnić światu kapitalistycznemu, iż niebezpieczeństwo bolszewickie w Niemczech istnieje naprawdę. Winę za ten przelew krwi ponosi jedynie i wyłącznie socjaldemokracja niemiecka. Kilkudziesięciu zabitych i setki ranionych okupiło taktyczny manewr socjal-demokracji. Prowokacja ta nie uratuje socjal-demokracji niemieckiej przed nieuniknioną zagładą.

Prawda 9.V w art. p. n. „Po dwuch stronach barykad", oświadcza, iż wypadki w Berlinie spowodują szybką rewolucjonizację niemieckiej klasy robotniczej i jej wyzwolenie z pod wpływów socjal-demokracji.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 9.V donoszą, iż Anglja prowadzi w Afganistanie intrygę, której celem jest utworzenie niepodlego państwa z afganistańskich prowincyj Dżełałabadu i Host - Gardesu. Emigranci afganistańscy z Indyj wracają do Afganistanu i pracują na korzyść Anglji.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

Izwiestja 8.V donoszą z Tallina o rozpoczęciu się rokowań handlowych między Estonją a ZSRR. Konferencja dokonała swego podziału na komisje, które rozpoczęły rozpatrywanie estońskiego projektu traktatu handlowego.

Izwiestja 8.V ogłaszają obszerne streszczenie głosów prasy łotewskiej w sprawie rewizji w bagażach b. posła łotewskiego w Moskwie Ozolsa, podczas której władze łotewskie wykryły liczne kosztowne okazy sztuki oraz przeszło 100 kg. złota i srebra, w tej liczbie rozmaite przedmioty cerkiewne. Pismo sowieckie nie dodaje do tego streszczenia żadnego komentarza, ograniczając się do ironicznego tytułu: „Dyplomatyczny bagaż".

Izwiestja 8.V donosi o przyjeździe posła ZSRR w Rydze Lorenca do Moskwy.

MAŁA ENTENTA A Z. S. R. R.

Izwiestja 9.V donoszą z Wiednia, iż podczas obrad konferencji Małej Ententy w Białogrodzie omawiana będzie kwestja nawiązania stosunków dyplomatycznych między Rumunją, Czechosłowacją, Jugosławją a ZSRR. Urzędowy komunikat rumuńskiego M. S. Z. zaprzecza zresztą tym pogłoskom, oświadczając, iż sprawa ograniczy się prawdopodobnie do wysłuchania zawiadomienia Benesza o decyzji rządu Czechosłowacji, który zamierza nawiązać stosunki dyplomatyczne z ZSRR. Inne państwa, należące do Małej Ententy, zachowują w tej kwestji, według komunikatu rumuńskiego, wolną rękę.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU. 30.IV. omawiają „kontrrewolucyjną i niszczycielską akcję trockistów". Pismo oświadcza, iż w wielu fabrykach odeskich odbyły się wiece, zwołane dla potępienia kontrrewolucyjnej akcji zwolenników Trockiego. Prasowa akcja Trockiego poza granicami ZSRR ożywiła kontrrewolucyjną akcję trockistów w ZSRR. W fabryce konfekcyjnej opozycjoniści Szwarctuch, Danenberg, Brager i Sandler zaczęli prowadzić czynną walkę przeciwko partji i usiłowali nie dopuścić do wyborów do sowietu miejskiego. W państwowej fabryce obuwia wykluczono ze związku zawodowego kilku trockistów, którzy prowadzili niszczycielską akcję przeciwko rozbudowie socjalistycznej. Pismo ogłasza uchwałę czerwonoarmistów Baumańskiego pułku, którzy „zasyłają Trockiemu swe przekleństwo".

Prasa sowiecka z drugiej połowy kwietnia prowadzi kampanję na korzyść „socjalistycznej konkurencji" poszczególnych zakładów przemysłu sowieckiego. „Konkurencja" ta polega na uroczystem składaniu przyrzeczenia przez robotników wciągniętych do „konkurencji" zakładów, iż będą dążyli do osiągnięcia lepszej wydajności pracy, niższych kosztów produkcji i t. p. niż na innych zakładach, które biorą udział w „konkurencji".

Wieczerniaja Moskwa 3.V zarzuca księżom katolickim, należącym do kleru Kościoła polskiego przy ul. Małej Gruzińskiej w Moskwie „otwartą agitację przeciwko zarządzeniom władzy sowieckiej".

Wieczerniaja Moskwa 3.V podaje, iż senat gdański uchwalił przyłączyć się do paktu Kellog'a i do protokółu moskiewskiego. Na podstawie traktatu wersalskiego zwrócił się senat wolnego miasta do rządu polskiego z prośbą o notyfikację tej uchwały rządom ZSRR i Stanów Zjednoczonych.

Izwiestja 9.V, donosząc o wyznaczonym na 10-o maja otwarciu obrad XIV zjazdu sowietów RSFSR, ogłaszają porządek dzienny obrad: referat Rykowa w imieniu rządu Z. S. R. R., referaty gospodarcze Leżawy, Łobowa i Kubiaka, referat kulturalny Łunaczarskiego, referat o wydawnictwach sowieckich Chałatowa, referat administracyjny Kisielowa, referat o projektowanych zmianach w konstytucji RSFSR Połujana oraz wybory członków C. K. W. i członków rady narodowości RSFSR.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Wieczerniaja Moskwa 3.V. W Polsce (o demonstracjach 1-majowych). — Plany pułkowników polskich.

Rossija i Sławianstwo 11.V. Powszechna wystawa krajowa w Poznaniu. — Sprawy muzeów rosyjskich w Galicji.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.